

İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU

Posted on 30/01/2023

YUNANISTAN İLE TÜRKİYE ARASINDA LOZAN'DA ZORUNLU NÜFUS MÜBADELESİ SÖZLEŞMESİNİN SONUÇLANMASININ TRAJİK 100. YILDÖNÜMÜ 30 OCAK 2023

Bugün, insanlık tarihinde ilk kez, o zamanlar kurulan Milletler Cemiyeti'nin (BM'nin selefi) uluslararası organizasyonunun rızasıyla, Rum-Ortodoks ve Müslüman-Türk Nüfuslarının zorunlu olarak göç ettirilmesine verilen kararın 100. yıl dönümüdür.

Bu olay, yaklaşık 2 milyon insanın varlığını trajik bir şekilde etkilemiş olup insanlık tarihinin en kara lekelerinden biridir. Balkan Savaşı'nın başladığı 18 Ekim 1912 günü ve bu Sözleşme'nin imzalandığı gün evlerini terk etmek zorunda kalanlar, Anadolu ve Doğu Trakya'dan bir milyondan fazla Rum bu sözleşmeye tabi tutulmuştur. Hayatta kalanlar, barınak, yiyecek ve geçim araçlarından yoksun bırakılarak, zor durumda olanlar göçe zorlandı.

Bugün bile dünyanın dört bir yanındaki savaşlar sonucunda bu tür olayların tekrarlanması, devlet yetkililerinin, BM başta olmak üzere, İnsan Hakları örgütlerinin ve kurumlarının başarısızlığa uğradığını göstermektedir. Atina-Omonia Meydanı'nda 21 Ocak 1923 Rum mültecilerin mitinginde açıklanan duyurunun bugünde son derece geçerli olduğuna inanarak alıntı yapıyoruz:

“Küçük Asya, Doğu Trakya ve Karadenizli mülteciler olarak tüm insanlığa şunları bildirmek istiyoruz:

Türkiye’den bir milyon iki yüz bini bulan Rum nüfusunun, Yunanistan’ın üç yüz bin Müslümana karşı mübadelesi, insanlık vicdanını ve dünya ahlakını ciddi şekilde hiçe saymaktır. İnsanın en kutsal haklarına, hürriyetine ve mülkiyetine aykırı olan bu mübadele sisteminin, hiçbir devletin halkın iradesine karşı uygulamaya hakkı olmayan yeni ve örtülü bir zorunlu sürgün ve zorla kamulaştırma biçimi oluşturmaktadır.

Kadim zamanlardan beri yaşadıkları toprakların yerlisi olan ve hakları devredilemez ve devredilemez olan Anadolu’nun Rum halkı, kendi iradeleriyle göç etmemişler ve kitlesel şiddete karşı karşıya kalarak yurtlarından kovulmuşlardır.

Burada ve Yunanistan’ın diğer şehir ve adalarında toplanan Rumlar, bu geri dönüşü mümkün kılacak önemli garanti koşulları altında anavatanlarına geri gönderilme olasılığını oybirliğiyle talep etmeye karar vermekte ve tasdik etmektedir. Aksi halde kendilerine yapılan haksızlığı, insanlığa ve medeniyete karşı görülmemiş bir hakaret olarak kınamaktadır.”

İREF, gönüllülerinin son 6 yıldaki değerli çalışmaları sayesinde, mültecilerin - iki tarafında-maruz kaldığı insanlık dışı muamelenin boyutlarını belgeleyen ilgili tüm dosyaları dijital ortama aktarmış olup üzerine çalışmaktadır.

Hernekadar İstanbul Rumları Mübadele dışında bırakılsa da, 20. yüzyıl boyunca Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri tarafından uygulanan siyasi eylemler sonucunda zorla göç ettirilen Rumların Evrensel federative kurumu olan İREF, bütün dünyada devlet yetkililerinin oldubitti diyemeyeceğini her yönden belirtmeyi son derece önemli görmektedir. 1914-1924’te Anadolu Rumları için olduğu gibi şiddet içeren sürgün eylemleri ve ne yazık ki aynı zihniyet Mübadeleden istisna edilen İstanbul Rum Topluluklarına

uygulanmıştır. Bu nedenle İREF başta mevcut T.C. Hükümeti olmak üzere uluslararası insan hakları kurumlarının geçmişte uygulanan insan hakları ihlallerinin neticelerin telafisi ve giderimi için etkili kurallar oluşturmasını ısrarla vurgulamaktadır